

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES

z 12. decembra 2006

o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv

(Kodifikované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 47 ods. 2, 55 a 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru [1],

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy [2],

keďže:

(1) Smernica Rady 93/98/EHS z 29. októbra 1993 o zosúladení lehoty ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv [3] bola podstatným spôsobom zmenená a doplnená [4]. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa mala táto smernica kodifikovať.

(2) Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel a Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacích organizácií (Rímsky dohovor) položili základ len minimálnej lehote ochrany práv, ktorých sa týkajú, a ponechávajú signatárskym štátom voľnosť priznávať dlhšie lehoty. Niektoré členské štáty využili túto možnosť. Navyše, niektoré členské štáty sa ešte nestali zmluvnými stranami Rímskeho dohovoru.

(3) Značné rozdiely sú medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi trvanie ochrany autorských práv a súvisiacich práv, a tieto môžu vytvárať prekážky voľnému pohybu tovarov a slobodnému poskytovaniu služieb a deformovať hospodársku súťaž na spoločnom trhu. Vzhľadom na plynulé fungovanie vnútorného trhu, by mali byť právne predpisy členských štátov harmonizované tak, aby boli lehoty ochrany identické v celom Spoločenstve.

(4) Je dôležité stanoviť nielen lehoty ochrany ako také, ale aj určité vykonávacie úpravy, ako je deň, od ktorého sa lehota ochrany počíta.

(5) Ustanovenia tejto smernice by sa nemali dotýkať uplatňovania ustanovení článku 14a ods. 2 písm. b), c) a d) a ods. 3 Bernského dohovoru členskými štátmi.

(6) Minimálne trvanie ochrany, ustanovené Bernským dohovorom, t. j. počas života autora a 50 rokov po jeho smrti, bolo motivované ustanovením ochrany pre autora a pre prvé dve generácie jeho potomkov. Priemerná dĺžka života v Spoločenstve sa pritom predĺžila tak, že táto lehota už nie je postačujúca, aby pokryla dve generácie.

(7) Niektoré členské štáty poskytujú dlhšiu lehotu ako je 50 rokov po smrti autora na účely kompenzácie vplyvov svetových vojen na využívanie autorových diel.

(8) Na ochranu súvisiacich práv niektoré členské štáty zaviedli lehotu 50 rokov po oprávnenom uverejnení alebo oprávnenom sprístupnení verejnosti.

(9) Na diplomatickej konferencii, ktorá sa konala pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) v decembri 1996, sa dosiahlo prijatie Zmluvy WIPO o výkonoch a zvukových záznamoch, ktorá sa zaoberá ochranou výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Táto zmluva výrazne modernizuje medzinárodnú ochranu súvisiacich práv.

(10) Náležitý zreteľ na zavedené práva je jednou zo všeobecných právnych zásad, ktoré sú chránené právnym poriadkom Spoločenstva. Z tohto dôvodu lehoty ochrany autorského práva a súvisiacich práv ustanovené právom Spoločenstva nemôžu mať vplyv na obmedzenie ochrany bežne požívanej majiteľmi práv v Spoločenstve pred nadobudnutím účinnosti smernice 93/98/EHS. Na účely obmedzenia účinkov prechodných opatrení na minimum a kvôli umožneniu plynulého fungovania vnútorného trhu, mali by sa tieto lehoty ochrany ponímať ako najdlhšie možné lehoty.

(11) Úroveň ochrany autorského práva a súvisiacich práv by mala byť vysoká, nakoľko tieto práva sú podstatné pre tvorivú duševnú činnosť. Ich ochrana umožňuje zabezpečiť zachovanie a rozvoj tvorivosti v záujme autorov, kultúrnej tvorby, spotrebiteľov a spoločnosti ako celku.

(12) Na účely zavedenia vysokej úrovne ochrany, ktorá sa súčasne stretáva s požiadavkami vnútorného trhu a s potrebou vytvoriť právne prostredie prispievajúce k harmonickému rozvoju literárnej a umeleckej tvorby v Spoločenstve, by malo byť trvanie autorského práva harmonizované na 70 rokov od smrti autora alebo na 70 rokov od oprávneného sprístupnenia diela verejnosti a pre súvisiace práva na 50 rokov od udalosti, ktorá spôsobuje, že lehota začína plynúť.

(13) Súborné diela (zbierky) sú chránené podľa článku 2 ods. 5 Bernského dohovoru, ak spôsobom výberu a usporiadaním svojho obsahu predstavujú výsledky tvorivej duševnej činnosti. Tieto diela sú chránené ako také, bez zreteľa na autorské práva ku každému z diel, ktoré tvoria časť takýchto súborov (zbierok). V dôsledku toho sa môžu na diela zaradené do súborov vzťahovať osobitné lehoty ochrany.

(14) Vo všetkých prípadoch, kde je identifikovaná jedna alebo viac fyzických osôb ako autor (autori), počíta sa lehota ochrany po ich smrti. Otázka autorstva k celému alebo časti diela je otázkou skutkovou, o ktorej majú rozhodovať vnútroštátne súdy.

(15) Trvanie ochrany by sa malo počítať od 1. januára roku nasledujúceho po príslušnej právnej skutočnosti, ako sa uvádza v Bernskom a Rímskom dohovore.

(16) Ochrana fotografií v členských štátoch je predmetom rôznych úprav. Fotografické dielo v zmysle Bernského dohovoru sa považuje za pôvodné, ak je výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora, v ktorom dochádza k výrazu jeho osobnosti a žiadne iné kritériá, ako je hodnota alebo účel, sa do úvahy neberú. Ochrana iných fotografií by mala byť ponechaná vnútroštátnym právnym predpisom.

(17) Na vylúčenie rozdielov v lehote ochrany jednotlivých súvisiacich práv treba ustanoviť jeden a ten istý východiskový bod (začiatok) na výpočet lehoty ochrany v Spoločenstve. Predvádzanie, záznam, prenos, oprávnené uverejnenie a oprávnené sprístupnenie verejnosti (šírenie), tzn. spôsoby, ktorými sa príslušný predmet ochrany zvyčajne sprístupňuje verejnosti všetkými vhodnými prostriedkami, by malo byť zohľadnené pri počítaní trvania ochrany, a to bez ohľadu na krajinu, v ktorej sa toto predvádzanie, záznam, prenos, oprávnené uverejnenie alebo oprávnené sprístupnenie verejnosti (šírenie) uskutočňuje.

(18) Právo vysielajúcich organizácii k ich vysielaniu, či už ide o vysielanie prenášané po drôte alebo bezdrôtovo, pomocou kábla alebo prostredníctvom satelitu, by nemalo byť časovo neobmedzené. Z tohto dôvodu treba mať ochrannú lehotu, ktorá plynie len od prvého vysielania konkrétneho programu. Toto ustanovenie sa chápe tak, že vylučuje novú lehotu plynúcu v prípadoch, keď je vysielanie identické s predchádzajúcim vysielaním.

(19) Členským štátom by mala byť ponechaná voľnosť, aby si zachovali alebo zaviedli iné práva súvisiace s autorským právom, osobitne pokiaľ ide o ochranu kritických a vedeckých publikácií. Na zabezpečenie transparentnosti na úrovni Spoločenstva treba, aby členské štáty, ktoré zavedú nové súvisiace práva, upovedomili o tom Komisiu.

(20) Je potrebné ujasniť, že táto smernica sa nevzťahuje na osobnostné autorské práva.

(21) Na diela, pri ktorých je krajina pôvodu podľa Bernského dohovoru treťou krajinou a ktorej autor nie je štátnym príslušníkom Spoločenstva, by sa malo uplatňovať porovnanie ochranných lehôt pod podmienkou, že lehota ochrany priznávaná v Spoločenstve nesmie byť dlhšia ako lehota ochrany podľa tejto smernice.

(22) Ak majiteľ práv, ktorý nie je štátnym príslušníkom žiadnej z krajín Spoločenstva, má nárok na ochranu podľa medzinárodnej zmluvy, lehota ochrany súvisiacich práv by mala byť rovnaká ako je ustanovené v tejto smernici. Nemôže byť však dlhšia ako je ustanovené v tretej krajine, ktorej je majiteľ práv štátnym príslušníkom.

(23) Použitie ustanovenia o porovnaní ochranných lehôt sa v členských štátoch nesmie dostať do konfliktu s ich medzinárodnými záväzkami.

(24) Členské štáty by mali mať voľnosť prijať ustanovenia o výklade, úpravách a ďalšom plnení zmlúv o využívaní chránených diel a iných predmetov ochrany, ktoré boli uzatvorené pred predĺžením lehoty ochrany vyplývajúcim z tejto smernice.

(25) Súčasťou právneho poriadku Spoločenstva je rešpektovanie nadobudnutých práv a oprávnených očakávaní. Členské štáty preto môžu ustanoviť, že najmä za určitých okolností autorské právo a súvisiace práva, ktoré sa obnovia v zmysle tejto smernice, nebudú zaväzovať tie osoby, ktoré v dobrej viere prikočili k využívaniu diel v čase, keď tieto diela boli verejným majetkom (autorskoprávne voľné).

(26) Táto smernica by sa nemala dotýkať povinností členských štátov týkajúcich sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe I, časť B,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Trvanie autorských práv

1. Práva autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru trvajú počas života autora a 70 rokov po jeho smrti, bez ohľadu na to, kedy bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti.

2. Pri spoluautorskom diele sa lehota podľa odseku 1 počíta od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie.

3. Pri anonymných alebo pseudonymných dielach trvá ochrana 70 rokov po tom, čo bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti. Ak však autorom prijatý pseudonym, nevzbudzuje pochybnosti o jeho totožnosti alebo ak autor prezradí svoju totožnosť počas obdobia uvedeného v prvej vete, riadi sa lehota ochrany podľa odseku 1.

4. Ak členský štát vydá osobitné ustanovenia o autorskom práve pre kolektívne diela alebo pre právnickú osobu, označenú za majiteľa práv, počíta sa lehota podľa ustanovenia odseku 3 s výnimkou prípadov, keď fyzické osoby, ktoré vytvorili dielo ako také, sú na verziách diela, ktoré boli sprístupnené verejnosti ako také identifikované. Tento odsek sa nedotýka práv identifikovaných autorov, ktorých identifikovateľné príspevky sú súčasťami takýchto diel, na ktorých príspevky sa vzťahuje odsek 1 alebo 2.

5. Ak je dielo vydané vo zväzkoch, po častiach, číslach, vydaniach alebo kapitolách a lehota ochrany plynie od momentu oprávneného sprístupnenia verejnosti, lehota ochrany plynie pre každú takúto časť samostatne.

6. Pri dielach, ktorých lehota ochrany sa nepočíta od smrti autora alebo autorov a ktoré počas 70 rokov od ich vytvorenia neboli oprávnené sprístupnené verejnosti, sa ochrana skončí.

Článok 2

Filmové a audiovizuálne diela

1. Hlavný režisér filmového alebo audiovizuálneho diela sa považuje za jeho autora alebo jedného z autorov. Členské štáty môžu určiť aj ďalších spoluautorov.

2. Lehota ochrany filmového diela alebo audiovizuálneho diela uplynie 70 rokov po smrti poslednej z najdlhšie žijúcich nasledujúcich osôb, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú tieto osoby pokladané za spoluautorov: hlavný režisér, autor scenára, autor dialógov, skladateľ hudby osobitne vytvorenej na použitie vo filmovom alebo audiovizuálnom diele.

Článok 3

Trvanie súvisiacich práv

1. Práva výkonných umelcov uplynú 50 rokov odo dňa výkonu. Ak je však záznam výkonu počas tohto obdobia oprávnené uverejnené alebo oprávnené sprístupnené verejnosti, uplynú práva za 50 rokov odo dňa prvého takéhto uverejnenia alebo prvého takéhto sprístupnenia verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr.

2. Práva výrobcov zvukových záznamov skončia 50 rokov po zhotovení záznamu. Ak však bol zvukový záznam v priebehu tohto obdobia oprávnené uverejnené, uvedené práva skončia 50 rokov odo dňa prvého oprávneného uverejnenia. Ak v priebehu lehoty uvedenej v prvej vete nedošlo k oprávnenému uverejneniu a ak bol zvukový záznam v tejto lehote oprávnené sprístupnené verejnosti, uvedené práva zanikajú 50 rokov odo dňa prvého oprávneného sprístupnenia verejnosti.

Avšak tento odsek nemá účinok obnovenia ochrany práv výrobcov zvukových záznamov, ktoré kvôli uplynutiu lehoty ochrany poskytnutej podľa článku 3 ods. 2 smernice 93/98/EHS v znení predtým než bola zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES, už dňa 22. decembra 2002 neboli chránené.

3. Práva výrobcov prvého záznamu filmu uplynú 50 rokov po vyhotovení záznamu. Ak je však film počas tohto obdobia oprávnené uverejnený alebo oprávnené sprístupnený verejnosti, uplynú práva za 50 rokov odo dňa prvého takéhoto uverejnenia alebo prvého takéhoto sprístupnenia verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr. Pojem "film" označuje filmové alebo audiovizuálne dielo alebo pohyblivé obrazy, či sú už sprevádzané zvukom alebo nie.

4. Práva vysielacích organizácii zaniknú 50 rokov po prvom vysielaní, či už sa vysielanie uskutočňuje po drôte alebo bezdrôtovo, po kábli alebo pomocou satelitu.

Článok 4

Ochrana predtým nezverejnených diel

Každá osoba, ktorá po uplynutí autorskoprávnej ochrany po prvýkrát oprávnené uverejní alebo oprávnené sprístupní verejnosti doposiaľ neuverejnené dielo, požíva ochranu na úrovni majetkových autorských práv. Lehota ochrany takýchto práv je 25 rokov odo dňa, keď bolo dielo po prvýkrát uverejnené alebo oprávnené sprístupnené verejnosti.

Článok 5

Kritické a vedecké vydania

Členské štáty môžu chrániť kritické a vedecké vydania diel, ktoré sa stali verejným majetkom (voľnými z hľadiska autorského práva). Maximálna lehota ochrany takýchto diel je 30 rokov odo dňa, keď došlo po prvýkrát k oprávnenému vydaniu.

Článok 6

Ochrana fotografií

Fotografie, ktoré sú pôvodné v tom zmysle, že sú výsledkom autorovej vlastnej tvorivej duševnej činnosti, sú chránené podľa článku 1. Žiadne iné kritériá sa na rozhodovanie o ich ochrane nevzťahujú. Členské štáty môžu upraviť ochranu iných fotografií.

Článok 7

Ochrana vo vzťahu k tretím krajinám

1. Ak je krajina pôvodu diela v zmysle Bernského dohovoru tretou krajinou a autor diela nie je štátnym príslušníkom žiadnej krajiny Spoločenstva, uplynie lehota ochrany poskytovaná členskými štátmi v deň uplynutia lehoty priznanej v krajine pôvodu diela, ktorá však nemôže byť dlhšia, ako je lehota ustanovená v článku 1.

2. Lehota ochrany ustanovená v článku 3 sa uplatňuje v prípade majiteľov práv, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej krajiny Spoločenstva pod podmienkou, že členské štáty im ochranu poskytujú. Bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky členských štátov však lehota ochrany priznávaná členskými štátmi uplynie najneskôr v deň uplynutia lehoty ochrany priznanej v krajine, ktorej je majiteľ práv štátnym príslušníkom a nemôže byť dlhšia, ako je lehota ustanovená v článku 3.

3. Členské štáty, ktoré priznávali k 29. októbru 1993 osobitne podľa svojich medzinárodných záväzkov dlhšie lehoty ochrany, ako je tá, ktorá vyplýva z ustanovenia, na ktoré sa odkazuje v odsekoch 1

a 2, môžu zachovať túto lehotu ochrany až do uzatvorenia medzinárodných dohôd o dĺžke lehoty ochrany autorského práva alebo súvisiacich práv.

Článok 8

Počítanie lehôt

Lehoty ustanovené v tejto smernici sa počítajú od 1. januára roku nasledujúceho po udalosti, ktorá dáva podnet na začatie ich plynutia.

Článok 9

Osobnostné práva

Táto smernica sa nedotýka predpisov členských štátov upravujúcich osobnostné autorské práva.

Článok 10

Prechodné ustanovenia

1. Ak lehota ochrany, ktorá je dlhšia ako zodpovedajúca lehota ustanovená v tejto smernici, už začala plynúť v členskom štáte k 1. júlu 1995, nespôsobí táto smernica skrátenie lehoty ochrany v tomto štáte.

2. Lehoty ochrany ustanovené touto smernicou sa vzťahujú na všetky diela a predmety ochrany, ktoré boli v deň uvedený v odseku 1 chránené najmenej v jednom členskom štáte podľa vnútroštátnych ustanovení o autorskom práve alebo súvisiacich právach alebo ktoré k tomuto dňu spĺňajú podmienky ochrany podľa smernice [Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva] [5].

3. Táto smernica sa nedotýka žiadnych aktov využitia uskutočnených pred dňom uvedeným v odseku 1. Členské štáty prijímú potrebné ustanovenia osobitne na ochranu práv nadobudnutých tretími osobami.

4. Členské štáty nie sú povinné uplatňovať ustanovenia článku 2 ods. 1 na filmové alebo audiovizuálne diela vytvorené pred 1. júlom 1994.

Článok 11

Oznamovanie

1. Členské štáty bezodkladne oznámia Komisii každý vládny plán na priznanie nových súvisiacich práv, vrátane hlavných dôvodov pre ich zavedenie a lehoty predpokladanej ochrany.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 12

Zrušujúce ustanovenia

Smernica 93/98/EHS sa zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, ktoré sú uvedené v prílohe I, časť B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a mali by znieť v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 13

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 14

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu z 12. decembra 2006.

Za Európsky parlament

predseda

J. Borrell Fontelles

Za Radu

predseda

M. Pekkarinen

[1] Stanovisko z 26. októbra 2006 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

[2] Stanovisko Európskeho parlamentu z 12. októbra 2006 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 30. novembra 2006.

[3] Ú. v. ES L 290, 24.11.1993, s. 9. Smernica zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10).

[4] Pozri prílohu I, časť A.

[5] Ú. v. ES L 346, 27.11.1992, s. 61. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2001/29/ES.

PRÍLOHA I

ČASŤ A

Zrušená smernica v znení neskorších zmien a doplnení

Smernica Rady 93/98/EHS (Ú. v. ES L 290, 24.11.1993, s. 9) | iba článok 11 odsek 2 |

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10) |

ČASŤ B

Zoznam lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie

(v zmysle článku 12)

smernica | lehota na transpozíciu | dátum uplatňovania |

93/98/EHS | 1. júl 1995 (články 1 až 11) | 19. november 1993 (článok 12) najneskôr 1. júl 1997 čo sa týka článku 2 ods. 1 (článku 10 ods. 5) |

2001/29/ES | 22. december 2002 | |

PRÍLOHA II

Tabuľka zhody

smernica 93/98/EHS | táto smernica |

články 1 až 9 článok 10, odseky 1 až 4 článok 10, odsek 5 článok 11 článok 12 článok 13, odsek 1, prvý pododsek článok 13, odsek 1, druhý pododsek článok 13, odsek 1, tretí pododsek článok 13, odsek 2 — článok 14 — | články 1 až 9 článok 10, odseky 1 až 4 — článok 11, odsek 1 — článok 11, odsek 2 — článok 12 článok 13 článok 14 príloha I príloha II |
